

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (hetedik tanács)

2023. december 21.*

„Előzetes döntéshozatal – Büntetőügyekben folytatott rendőrségi és igazságügyi együttműködés – 2002/584/IB kerethatározat – Európai elfogatóparancs – A 4a. cikk (1) bekezdése – A tagállamok közötti átadási eljárások – Végrehajtási feltételek – A végrehajtás mérlegelhető megtagadásának okai – Kivételek – Kötelező végrehajtás – A terhelt távollétében kiszabott büntetés – A »határozat meghozatalát eredményező tárgyalás« fogalma – Sem az elsőfokú tárgyaláson, sem a fellebbezési tárgyaláson személyesen meg nem jelenő érintett – A terhelt távollétében hozott határozat esetén az érintett személy átadásának abszolút tilalmát előíró nemzeti szabályozás – Az összhangban álló értelmezés kötelezettsége”

A C-398/22. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Kammergericht Berlin (berlini regionális felsőbb bíróság, Németország) a Bírósághoz 2022. június 15-én érkezett, 2022. június 14-i határozatával terjesztett elő az

RQ

ellen kibocsátott európai elfogatóparancs végrehajtására irányuló,

a **Generalstaatsanwaltschaft Berlin**

részvételével folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (hetedik tanács),

tagjai: F. Biltgen tanácselnök (előadó), N. Wahl és M. L. Arastey Sahún bírák,

főtanácsnok: P. Pikamäe,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– a német kormány képviseletében J. Möller, P. Busche, M. Hellmann és R. Kanitz, meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: német.

- a lengyel kormány képviseletében B. Majczyna, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviseletében S. Grünheid és H. Leupold, meghatalmazotti minőségben,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a 2009. február 26-i 2009/299/IB tanácsi kerethatározattal (HL 2009. L 81., 24. o.) módosított, az európai elfogatóparancsról és a tagállamok közötti átadási eljárásokról szóló, 2002. június 13-i 2002/584/IB tanácsi kerethatározat (HL 2002. L 190., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 6. kötet, 34. o.; a továbbiakban: 2002/584 kerethatározat) 4a. cikke (1) bekezdésének értelmezésére vonatkozik.
- 2 E kérelmet a szabadságvesztés-büntetés Cseh Köztársaságban történő végrehajtása céljából egy cseh állampolgárral szemben kibocsátott európai elfogatóparancs Németországban történő végrehajtásával kapcsolatos eljárás keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

- 3 A 2002/584 kerethatározatnak „Az európai elfogatóparancs meghatározása és végrehajtásának kötelezettsége” című 1. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) Az európai elfogatóparancs egy tagállamban kibocsátott igazságügyi hatósági határozat, amely azt a célt szolgálja, hogy egy másik tagállam a büntetőeljárás lefolytatása, szabadságvesztés-büntetés, illetve szabadságelvonással járó intézkedés végrehajtása végett a keresett személyt elfogja és átadja.

(2) A tagállamok minden európai elfogatóparancsot a kölcsönös elismerés elve alapján és e kerethatározat rendelkezéseinek megfelelően hajtanak végre.

(3) E kerethatározat nem érinti az [EUSZ] 6. cikkében biztosított alapvető jogok és alapvető jogelvek tiszteletben tartásának a kötelezettségét.”

- 4 E kerethatározat „Határozatok, amelyeket olyan tárgyaláson hoztak, amelyeken az érintett személy nem volt személyesen jelen” című 4a. cikkének (1) bekezdése a következőképpen szól:

„A végrehajtó igazságügyi hatóság abban az esetben is megtagadhatja a szabadságvesztés-büntetés vagy szabadságelvonással járó intézkedés végrehajtása céljából kibocsátott európai elfogatóparancs végrehajtását, ha az érintett személy személyesen nem volt jelen a határozat meghozatalát eredményező tárgyaláson, kivéve, ha az európai elfogatóparancs szerint a kibocsátó tagállam nemzeti jogában meghatározott további eljárási követelményekkel összhangban:

a) az érintett személyt kellő időben:

- i. személyesen idézték, és ily módon tájékoztatták annak a tárgyalásnak a kitűzött időpontjáról és helyéről, amely a határozat meghozatalához vezetett, vagy az érintett más módon ténylegesen hivatalos tájékoztatást kapott a szóban forgó tárgyalás kitűzött időpontjára és helyére vonatkozóan, mégpedig oly módon, hogy egyértelműen megállapítást nyert, hogy a kitűzött tárgyalásról tudomást szerzett;

valamint

- ii. tájékoztatták arról, hogy a határozat meghozatalára meg nem jelenése esetén is sor kerülhet;

[...]

A német jog

- 5 Az 1982. december 23-i Gesetz über die internationale Rechtshilfe in Strafsachen (a nemzetközi bűnügyi jogsegélyről szóló törvény, BGBl.1982. I, 2071. o.) 1994. június 27-én kihirdetett változatának (BGBl. 1994. I, 1537. o.; a továbbiakban: IRG) 83. §-a (1) bekezdésének 3. pontja előírja:

„Nem engedélyezhető a kiadatás, ha

[...]

3. a büntetés végrehajtása iránti megkeresés esetén az elítélt nem jelent meg személyesen az elítélést eredményező tárgyaláson [...].”

A cseh jog

- 6 A zákon č. 141/1961 Sb. o trestním řízení soudním (trestní řád) (a büntetőeljárásról szóló, 1961. november 29-i 141/1961. sz. törvény [büntetőeljárásról szóló törvény]) 64. §-a lényegében azt írja elő, hogy az első kézbesítési kísérletet követően a kézbesítés címzettjét tájékoztatni kell arról, hogy az iratot hol veheti át. Ha az említett iratot 10 napon belül nem veszik át, ugyanezen irat az e személy által használt postaládában is elhelyezhető, ami az irat kézbesítésének minősül.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 7 A cseh hatóságok a kérdést előterjesztő bírósághoz, a Kammergericht Berlinhez (berlini regionális felsőbbbíróság, Németország) egy cseh állampolgárral szemben az Okresní soud v Ostravě (ostravai járásbíróság, Cseh Köztársaság) által 2021. június 15-én kibocsátott európai elfogatóparancs

végrehajtása iránti kérelemmel fordultak. Ez az európai elfogatóparancs az érintett személynek a Krajský soud v Ostravě (ostravai regionális bíróság, Cseh Köztársaság) 2020. augusztus 25-i ítéletével (a továbbiakban: fellebbezés tárgyában hozott ítélet) másodfokon megváltoztatott 2020. június 19-i ítélettel kiszabott 15 hónap szabadságvesztés-büntetés végrehajtása céljából történő elfogására és e hatóságoknak történő átadására irányul.

- 8 A fellebbezés tárgyában hozott ítélet az első fokon kiszabott büntetés csökkentését eredményezte.
- 9 Nem vitatott, hogy az érintett személyesen jelen volt az elsőfokú tárgyaláson. Ezzel szemben az érintett nem vett részt a fellebbezési eljárásban, és ügyvéd sem képviselte.
- 10 A fellebbezési tárgyalásra szóló idézést, amelyet az érintett által az illetékes cseh hatóságoknak az állandó lakóhelyként megjelölt címre küldtek meg, amely címen az elsőfokú tárgyalásra szóló idézést személyesen átvette, 2020. augusztus 17-én az érintett postaládájába helyezték, mivel azt az érintett az augusztus 3-án hagyott felhívás ellenére nem vette át személyesen. Jóllehet nincs bizonyíték arra, hogy az érintett ténylegesen átvette a fellebbezési tárgyalásra szóló idézést, és mivel saját bevallása szerint 2020 augusztusában Németországba költözött, anélkül hogy erről tájékoztatta volna az illetékes cseh hatóságokat, a fellebbezési tárgyalásra szóló említett idézést a büntetőeljárásról szóló törvény 64. §-a értelmében a személyes átvételre való felhívást követő tizedik napon kézbesítettnek kell tekinteni.
- 11 2021. október 10-én az érintettet Berlinben (Németország) az alapügyben szóban forgó európai elfogatóparancs alapján elfogták, és őrizetbe vették. Ekkor kijelentette, hogy nem egyezik bele a cseh hatóságok részére történő egyszerűsített átadásra irányuló eljárásba.
- 12 2021. október 14-én a kérdést előterjesztő bíróság elrendelte az érintett kiadatási őrizetbe vételét a cseh hatóságoknak való átadása céljából.
- 13 A Generalstaatsanwaltschaft Berlin (berlini főügyészség, Németország), miután az érintett kibocsátó igazságügyi hatóságtól felvilágosítást kapott az érintett idézésének pontos körülményeiről, szabadon bocsátotta az érintett személyt, és kérte a kérdést előterjesztő bíróságot, hogy vonja vissza a kiadatás céljából kibocsátott elfogatóparancsot, és nyilvánítsa nem teljesíthetőnek az érintett személy átadását azzal az indokkal, hogy az IRG 83. §-a (1) bekezdésének 3. pontja, amely a 2002/584 kerethatározat 4a. cikkét ülteti át a német jogba, akadályát képezi az átadásnak.
- 14 2021. november 4-i végzésével a kérdést előterjesztő bíróság visszavonta az érintett személy kiadatása céljából kibocsátott európai elfogatóparancsot. Noha úgy ítélte meg, hogy a jelen ügyben teljesül a cselekmény kettős büntethetőségére vonatkozó, az átadás alapjául szolgáló feltétel, amely annak ellenőrzéséből áll, hogy a felrótt cselekmények az együttműködni hivatott két tagállamban bűncselekménynek minősülnek-e, úgy határozott, hogy az eljárást az érintett személy átadása nem teljesíthetőnek nyilvánítása iránti kérelem tárgyában felfüggeszti.
- 15 Elsősorban, a kérdést előterjesztő bíróság arra keresi a választ, hogy a 2002/584 kerethatározat 4a. cikkének (1) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy a „határozat meghozatalát eredményező tárgyalás” e rendelkezésben szereplő fogalma az elsőfokú határozat meghozatalát megelőző tárgyalásra vonatkozik, ha e határozatot a fellebbezés nyomán az érintett javára megváltoztatták.

- 16 A kérdést előterjesztő bíróság emlékeztet a Bíróságnak a 2017. augusztus 10-i Tupikas ítéletből (C-270/17 PPU, EU:C:2017:628) eredő ítélkezési gyakorlatára, amely szerint több bírósági fokozatból álló büntetőeljárás esetében e fogalom arra az eljárásra vonatkozik, amelynek keretében az ügy érdemben történő újbóli ténybeli és egyben jogi vizsgálatát követően jogerősen határoztak a terhelt bűnösségéről, valamint büntetés kiszabásáról, tehát az utolsó érdemi eljárásra.
- 17 A kérdést előterjesztő bíróság ebből azt a következtetést vonja le, hogy a jelen ügyben a fellebbviteli bíróság előtti tárgyalás a meghatározó – amelyen az érintett nem vett részt – a 2002/584 kerethatározat 4a. cikke (1) bekezdésének alkalmazása szempontjából, és mivel az érintett ezen a tárgyaláson személyesen nem volt jelen, az átadását nem teljesíthetőnek kell nyilvánítani, és az alapügyben szóban forgó európai elfogatóparancs végrehajtását meg kell tagadni.
- 18 Mindazonáltal a kérdést előterjesztő bíróság kétségeit fejezi ki az ezen ítéletből eredő ítélkezési gyakorlatnak az alapügyben szóban forgóhoz hasonló, olyan helyzetben való alkalmazhatóságát illetően, amikor az érintett személy az elsőfokú tárgyaláson személyesen megjelent, de a fellebbezési eljárás keretében meghúította a tárgyalásra való idézést.
- 19 E tekintetben a kérdést előterjesztő bíróság megjegyzi egyrészt, hogy a különböző tagállamokban eltérések mutatkoznak a fellebbezési eljárás megszervezésében, különösen a nemzeti bíróság azon kötelezettségét illetően, hogy az érintett távolléte esetén elvégezze az ügy érdemi vizsgálatát. A cseh jogban valóban ez a helyzet, és e vizsgálat – mint a jelen ügyben is – az elsőfokú ítéletet az érintett javára megváltoztató határozathoz vezethet. Mindazonáltal, amennyiben az alkalmazandó német joghoz hasonlóan ilyen kötelezettség nem áll fenn, a meghozott ítélet nem tartozik a 2002/584 kerethatározat 4a. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „tárgyalás” fogalma alá.
- 20 Másrészt a kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy amennyiben a fellebbezést érdemi vizsgálat nélkül utasítják el, az első fokon hozott ítélet jogerőre emelkedik, és így végrehajthatóvá válik, ami azt jelenti, hogy az érintett átadását valójában ezen ítélet végrehajtása érdekében kérik. Ebből azt a következtetést vonja le, hogy a 2002/584 kerethatározat 4a. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy a „tárgyalás” e rendelkezés értelmében vett fogalma a végrehajtandó határozatra vonatkozik. A kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy ez az értelmezés akkor is érvényes, ha – mint a jelen ügyben is – az elsőfokú határozatot a fellebbezés nyomán az érintett javára megváltoztatták, jóllehet ebben az esetben az elsőfokú határozat – ellentétben a fellebbezés tárgyában érdemi vizsgálat nélkül hozott ítélettel – nem önmagában, hanem a fellebbezés tárgyában hozott, az elsőfokú ítéletet megváltoztató ítélettel együtt minősül végrehajtandó határozatnak.
- 21 Másodsorban, a kérdést előterjesztő bíróság arra keresi a választ, hogy az uniós jog elsőbbségének elvével ellentétes-e az olyan nemzeti szabályozás, mint az IRG 83. §-a (1) bekezdésének 3. pontja, amely a terhelt távollétében történő elítélés esetét az európai elfogatóparanccsal érintett személy átadásának „abszolút akadályaként” szabályozza, jóllehet a 2002/584 kerethatározat 4a. cikkének (1) bekezdése, amelyet e szabályozás ültet át a német jogba, e tekintetben csak egy mérlegelhető megtagadási okot ír elő.
- 22 A kérdést előterjesztő bíróság szerint ez utóbbi rendelkezést nem teljeskörűen ültették át a német jogba, mivel az IRG 83. §-a (1) bekezdésének 3. pontja nem teszi lehetővé, hogy a végrehajtó igazságügyi hatóság a terhelt távollétében történő elítélés esetén mérlegelési jogkörével éljen.

- 23 A kérdést előterjesztő bíróság megjegyzi, hogy a 2019. június 24-i Popławski ítéletben (C-573/17, EU:C:2019:530, 69., 72., 73. és 76. pont) a Bíróság kimondta, hogy bár a 2002/584 kerethatározat közvetlen alkalmazása kizárt, mivel nem bír közvetlen hatállyal, a végrehajtó igazságügyi hatóságnak a nemzeti jogot e kerethatározattal összhangban kell értelmeznie annak érdekében, hogy megvalósuljon az általa elérni kívánt eredmény, e jog *contra legem* értelmezése azonban kizárt.
- 24 A kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy nem tudja akként értelmezni az IRG 83. §-a (1) bekezdésének 3. pontját, hogy az az érintett személy átadása előtti akadály vizsgálata keretében olyan mérlegelési mozgásteret biztosítana számára, amely lehetővé tenné, hogy az átadást az ezen § (2)–(4) bekezdésében előírt kivételek ellenére teljesíthetőnek nyilvánítsa. Úgy véli, hogy a 2002/584 kerethatározat 4a. cikke (1) bekezdésének a)–d) pontja és az e tekintetben rendelkezésére állni hivatott mérlegelési mozgástér alapján meg kellene tudnia állapítani, hogy az ügy körülményeire tekintettel az érintett személy meghallgatáshoz való jogát – még ha nem is jelent meg személyesen a fellebbezési tárgyaláson – megfelelően tiszteletben tartották, és hogy ezért az érintett személy átadása teljesíthető. Az érintett ugyanis maga hiúsította meg a fellebbezési eljárásban való részvételét, mivel a fellebbezés benyújtását követően elérhetetlenné vált, és a fellebbezési tárgyalásra szóló, az általa az illetékes cseh hatóságoknak megadott címre megküldött idézést – az annak letétbe helyezésére vonatkozó értesítésről való tudomásszerzés ellenére – nem vette át személyesen.
- 25 E körülmények között a Kammergericht Berlin (berlini regionális felsőbbbíróság, Németország) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:
- „1) Lefolytatott fellebbezési eljárás esetén úgy kell-e értelmezni a [2002/584 kerethatározat] 4a. cikkének (1) bekezdésében szereplő »tárgyaláson« kifejezést, hogy az az elsőfokú határozat meghozatalát megelőző tárgyalásra vonatkozik, ha csak a terhelt nyújtott be fellebbezést, és a fellebbezést vagy elutasították, vagy pedig az elsőfokú ítéletet a terhelt javára megváltoztatták?
- 2) Összeegyeztethető-e az uniós jog elsőbbségével, hogy az [IRG] 83. § a (1) bekezdésének 3. pontjában a német jogalkotó abszolút átadási akadályként szabályozta az érintett távollétében történő elítélésének esetét, jöllehet a [2002/584] kerethatározat 4a. cikkének (1) bekezdése csak mérlegelhető megtagadási okot ír elő e tekintetben?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első kérdésről

- 26 Első kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a 2002/584 kerethatározat 4a. cikkének (1) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy a „határozat meghozatalát eredményező tárgyalás” e rendelkezésben szereplő fogalma az elsőfokú határozat meghozatalát megelőző tárgyalásra vonatkozik, ha e határozatot a fellebbezés nyomán az érintett javára megváltoztatták.

- 27 Másként fogalmazva, a kérdést előterjesztő bíróság azt kérdezi, hogy amennyiben – mint a jelen ügyben is – az érintett nem jelent meg az elsőfokú határozatot megváltoztató ítélethez vezető fellebbezési eljárásban, ez az eljárás a 2002/584 kerethatározat 4a. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „határozat meghozatalát eredményező tárgyalás” fogalma alá tartozik-e.
- 28 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint a 2002/584 kerethatározat 4a. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „határozat meghozatalát eredményező tárgyalás” fogalmát az uniós jog önálló fogalmaként kell tekinteni, és a tagállami minősítésektől függetlenül egységesen kell értelmezni az Unió területén (lásd ebben az értelemben: 2017. augusztus 10-i Tupikas ítélet, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, 67. pont; 2017. december 22-i Ardic ítélet, C-571/17 PPU, EU:C:2017:1026, 63. pont).
- 29 E fogalmat úgy kell értelmezni, mint amely azon eljárást jelöli, amely az európai elfogatóparancs végrehajtása keretében átadni kért személy jogerős elítélését eredményező bírósági határozathoz vezetett (2017. augusztus 10-i Tupikas ítélet, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, 74. pont; 2023. március 23-i Minister for Justice and Equality [Felfüggesztés megszüntetése] ítélet, C-514/21 és C-515/21, EU:C:2023:235, 52. pont).
- 30 Az érintettre nézve ugyanis az ügy érdemét jogerősen eldöntő – vagyis rendes jogorvoslattal meg nem támadható – bírósági határozat a döntő, mivel az befolyásolja közvetlenül a személyes helyzetét a bűnösség megállapítása, valamint adott esetben az általa letöltendő szabadságvesztés-büntetés meghatározása tekintetében (2017. augusztus 10-i Tupikas ítélet, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, 83. pont).
- 31 Ennélfogva ezen eljárási szakasz során kell az érintett személynek képesnek lennie arra, hogy álláspontjának hatékony kifejtése, és azon végleges határozat befolyásolása érdekében teljeskörűen gyakorolhassa a védelemhez való jogát, amely a személyes szabadságától való megfosztáshoz vezethet. Ezzel összefüggésben nincs jelentősége azon eredménynek, amelyhez ezen eljárás vezet (2017. augusztus 10-i Tupikas ítélet, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, 84. pont).
- 32 Konkrétan az alapügy tárgyát képezőhöz hasonló azon esetet illetően, amikor az eljárás két egymást követő fokozatra jutott, nevezetesen az elsőfokú eljárást fellebbezési eljárás követte, a Bíróság kimondta, hogy kizárólag a másodfokon hozott határozathoz vezető eljárás irányadó a 2002/584 kerethatározat 4a. cikkének (1) bekezdése szempontjából, amennyiben ezen eljárás vezetett a rendes jogorvoslattal meg nem támadható és ennél fogva az ügy érdemét jogerősen eldöntő bírósági határozathoz (2017. augusztus 10-i Tupikas ítélet, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, 90. pont).
- 33 Ebből következik, hogy valamely eljárásnak a 2002/584 kerethatározat 4a. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „határozat meghozatalát eredményező tárgyalás” fogalma alá tartozónak minősülése szempontjából a meghatározó tényező az, hogy ez az eljárás jogerős büntetőítéletnek minősülő, következésképpen az ügy érdemét jogerősen eldöntő ítélettel zárult.
- 34 Ennélfogva az alapügyben szóban forgóhoz hasonló fellebbezési eljárás, amely az elsőfokú határozatot megváltoztató ítélethez vezetett, e fogalom alá tartozik, mivel jogerősen eldönti az érintett ügyet, aminek vizsgálata azonban a kérdést előterjesztő bíróság feladata.

35 Következésképpen az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2002/584 kerethatározat 4a. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy a „határozat meghozatalát eredményező tárgyalás” e rendelkezés értelmében vett fogalma alá tartozik az elsőfokú határozatot megváltoztató, és így az ügyet jogerősen eldöntő ítélethez vezető fellebbezési eljárás.

A második kérdésről

36 Második kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy az uniós jog elsőbbségének elvével ellentétes-e a 2002/584 kerethatározat 4a. cikkének (1) bekezdését átültető, az alapügyben szóban forgóhoz hasonló olyan nemzeti szabályozás, amely általános jelleggel kizárja a végrehajtó igazságügyi hatóság azon lehetőségét, hogy a büntetés végrehajtása céljából kibocsátott európai elfogatóparancsot végrehajtsa, ha az érintett nem volt személyesen jelen az érintett határozat meghozatalát eredményező tárgyaláson.

37 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a 2002/584 kerethatározat az 1. cikkének (2) bekezdésében előírja azon szabályt, amely szerint a tagállamok minden európai elfogatóparancsot a kölcsönös elismerés elve alapján és e kerethatározat rendelkezéseinek megfelelően hajtanak végre. Kivételes körülményektől eltekintve a végrehajtó igazságügyi hatóságok tehát csak az említett kerethatározatban kimerítően felsorolt esetekben tagadhatják meg az ilyen elfogatóparancs végrehajtását. Az európai elfogatóparancs végrehajtását kizárólag az ott kimerítő jelleggel felsorolt feltételekhez köthetik. Következésképpen, mivel az európai elfogatóparancs végrehajtása a főszabály, a végrehajtás megtagadása kivételként tekintendő, amelyet szigorúan kell értelmezni (2017. augusztus 10-i Tupikas ítélet, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, 50. pont).

38 Így a 2002/584 kerethatározat kifejezetten meghatározza egyrészt az európai elfogatóparancs végrehajtása kötelező megtagadásának (a kerethatározat 3. cikke), másrészt pedig mérlegelhető megtagadásának okait (a kerethatározat 4. és 4a. cikke). Közelebbről, ugyanezen kerethatározat 4a. cikke korlátozza az európai elfogatóparancs végrehajtása megtagadásának lehetőségét, továbbá egyértelműen és egységesen felsorolja azokat a feltételeket, amelyek esetén nem tagadható meg azon határozat elismerése és végrehajtása, amelyet olyan tárgyalást követően hoztak, amelyen az érintett személy nem volt személyesen jelen (2017. augusztus 10-i Tupikas ítélet, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, 53. pont).

39 A 2002/584 kerethatározat 4a. cikke (1) bekezdésének szövegéből az következik, hogy az a szabadságvesztéssel járó büntetések és szabadságelvonással járó intézkedések végrehajtása céljából kibocsátott európai elfogatóparancsok teljesítése megtagadásának egy fakultatív okáról rendelkezik, ha az érintett nem volt személyesen jelen a határozat meghozatalához vezető tárgyaláson. E lehetőséghez azonban négy – e rendelkezés a)–d) pontjaiban meghatározott – olyan kivétel társul, amely esetén az érintett végrehajtó igazságügyi hatóság nem tagadhatja meg a hozzá intézett európai elfogatóparancs teljesítését (lásd ebben az értelemben: 2013. február 26-i Melloni ítélet, C-399/11, EU:C:2013:107, 40. pont).

40 Következésképpen a végrehajtó igazságügyi hatóság megtagadhatja a szabadságvesztés-büntetés vagy szabadságelvonással járó intézkedés végrehajtása céljából kibocsátott európai elfogatóparancs végrehajtását, ha az érintett személyesen nem volt jelen az érintett határozat meghozatalát eredményező tárgyaláson, kivéve ha ezen európai elfogatóparancs szerint a 2002/584 kerethatározat 4a. cikke (1) bekezdésének a)–d) pontjában meghatározott feltételek teljesülnek (2017. augusztus 10-i Tupikas ítélet, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, 54. pont).

- 41 Ebből következik, hogy a végrehajtó igazságügyi hatóság az érintettnek a határozat meghozatalához vezető tárgyalásról való távolmaradása ellenére is köteles az európai elfogatóparancsot végrehajtani, amennyiben az e kerethatározat 4a. cikke (1) bekezdésének a), b), c) vagy d) pontjában szereplő valamelyik körülmény fennállása beigazolódik (2017. augusztus 10-i Tupikas ítélet, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, 55. pont).
- 42 A Bíróságnak már alkalma nyílt pontosítani, hogy mivel e 4a. cikk az európai elfogatóparancs végrehajtása mérlegelhető megtagadásának esetét írja elő, a végrehajtó igazságügyi hatóság – még annak megállapítását követően is, hogy a jelen ítélet előző pontjában említett esetek nem vonatkoznak az európai elfogatóparancs hatálya alá tartozó személy helyzetére – figyelembe vehet más olyan körülményeket, amelyek lehetővé teszik számára, hogy meggyőződjön arról, hogy az átadás nem jár az érintett védelemhez való jogának sérelmével (lásd ebben az értelemben: 2017. augusztus 10-i Zdiaszek ítélet, C-271/17 PPU, EU:C:2017:629, 107. pont; 2020. december 17-i Generalstaatsanwaltschaft Hamburg ítélet, C-416/20 PPU, EU:C:2020:1042, 51. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 43 Ezen értékelés keretében a végrehajtó igazságügyi hatóság így az érintett személy által tanúsított magatartást is figyelembe veheti. Az átadási eljárás e szakaszában ugyanis kiemelten figyelembe lehet venni többek között azt, hogy az érintett személy megpróbálta elkerülni a neki címzett értesítés kézbesítését (2020. december 17-i Generalstaatsanwaltschaft Hamburg ítélet, C-416/20 PPU, EU:C:2020:1042, 52. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 44 Ebből következik, hogy amikor a végrehajtó igazságügyi hatóság azt vizsgálja, hogy a 2002/584 kerethatározat 4a. cikkének (1) bekezdésében előírt feltételek valamelyike teljesül-e, nem akadályozható meg abban, hogy meggyőződjön az érintett személy védelemhez való jogának tiszteletben tartásáról azáltal, hogy e tekintetben megfelelően figyelembe veszi az előtte folyamatban lévő ügyet jellemző összes körülményt, ideértve azokat az információkat is, amelyekkel ő maga is rendelkezhet.
- 45 A jelen ügyben a kérdést előterjesztő bíróság által szolgáltatott információkból az következik, hogy az alapügyben szóban forgó német szabályozás általános jelleggel kötelezi az érintett végrehajtó igazságügyi hatóságot arra, hogy a terhelt távollétében történő elítélés esetén megtagadja az európai elfogatóparancs végrehajtását. E szabályozás egyáltalán nem hagy mérlegelési mozgásteret e végrehajtó igazságügyi hatóság számára annak vizsgálata terén, hogy az ügy körülményei alapján fennáll-e a 2002/584 kerethatározat 4a. cikke (1) bekezdésének a)–d) pontjában említett helyzetek valamelyike, hogy az érintett személy védelemhez való joga tiszteletben tartottnak tekinthető-e, és ebből következően az érintett európai elfogatóparancs végrehajtása mellett döntsön.
- 46 E körülmények között meg kell állapítani, hogy az ilyen nemzeti szabályozás ellentétes a 2002/584 kerethatározat 4a. cikkének (1) bekezdésével.
- 47 Emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság kimondta, hogy az uniós jog elsőbbségének elvét úgy kell értelmezni, hogy az nem követeli meg valamely nemzeti bíróságtól, hogy mellőzze az adott állam jogának egy olyan kerethatározat rendelkezéseivel összeegyeztethetetlen rendelkezésének alkalmazását, mivel e kerethatározat nem bír közvetlen hatállyal. A tagállamok hatóságainak – ideértve a bíróságokat is – azonban a nemzeti jogukat a lehető legteljesebb mértékben az uniós joggal összhangban állóan, oly módon kell értelmezniük, hogy az lehetővé tegye számukra, hogy a szóban forgó kerethatározat céljával összeegyeztethető eredményt érjenek el (2019. június 24-i Popławski ítélet, C-573/17, EU:C:2019:530, 109. pont).

- 48 Bár a kerethatározatoknak nincs közvetlen hatályuk, kötelező jellegük mindazonáltal arra kötelezi a nemzeti hatóságokat, hogy – e kerethatározatok átültetésére előírt határidő leteltét követően – a belső jogukat ezekkel összhangban állóan értelmezzék. A nemzeti jog alkalmazásakor tehát e hatóságok kötelesek ezt a lehető legteljesebb mértékben e kerethatározat szövegének és céljának fényében értelmezni annak érdekében, hogy megvalósuljon az utóbbival elérni kívánt cél, mindemellett azonban a nemzeti jog *contra legem* értelmezése kizárt. Így az uniós joggal összhangban álló értelmezés elve megköveteli, hogy a belső jog egészét figyelembe vegyék és a belső jogban elismert értelmezési módszereket alkalmazzák annak érdekében, hogy biztosítsák a kerethatározat teljes érvényesülését, és annak céljával összhangban álló eredményre jussanak (2019. június 24-i Popławski ítélet, C-573/17, EU:C:2019:530, 72–77. pont).
- 49 Ebből következik, hogy a kérdést előterjesztő bíróság feladata, hogy belső jogának egészét figyelembe véve és az abban elismert értelmezési módszereket alkalmazva, a lehető legnagyobb mértékben a 2002/584 kerethatározat szövegének és céljának fényében értelmezze az alapügyben szóban forgó nemzeti szabályozást.
- 50 Következésképpen a második kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2002/584 kerethatározat 4a. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az e rendelkezést átültető olyan nemzeti szabályozás, amely általános jelleggel kizárja a végrehajtó igazságügyi hatóság azon lehetőségét, hogy a büntetés végrehajtása céljából kibocsátott európai elfogatóparancsot végrehajtsa, ha az érintett nem volt személyesen jelen az érintett határozat meghozatalát eredményező tárgyaláson. A nemzeti bíróság köteles e nemzeti szabályozást – a belső jog egészét figyelembe véve és az abban elismert értelmezési módszerek alkalmazásával – a lehető legteljesebb mértékben e kerethatározat szövegére és céljára tekintettel értelmezni.

A költségekről

- 51 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (hetedik tanács) a következőképpen határozott:

- 1) A 2009. február 26-i 2009/299/IB tanácsi kerethatározattal módosított, az európai elfogatóparancsról és a tagállamok közötti átadási eljárásokról szóló, 2002. június 13-i 2002/584/IB tanácsi kerethatározat 4a. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy a „határozat meghozatalát eredményező tárgyalás” e rendelkezés értelmében vett fogalma alá tartozik az elsőfokú határozatot megváltoztató és így az ügyet jogerősen eldöntő ítélethez vezető fellebbezési eljárás.
- 2) A 2009/299 kerethatározattal módosított 2002/584 kerethatározat 4a. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az e rendelkezést átültető olyan nemzeti szabályozás, amely általános jelleggel kizárja a végrehajtó igazságügyi hatóság azon lehetőségét, hogy a büntetés végrehajtása céljából kibocsátott európai elfogatóparancsot végrehajtsa, ha az érintett nem volt személyesen jelen az érintett határozat meghozatalát eredményező tárgyaláson. A nemzeti bíróság köteles e nemzeti

szabályozást – a belső jog egészét figyelembe véve és az abban elismert értelmezési módszerek alkalmazásával – a lehető legteljesebb mértékben e kerethatározat szövegére és céljára tekintettel értelmezni.

Aláírások